

dr hab. Artur Gołaś prof. nadzw. AWF

Katowice 25.06.2023

Katedra Teorii i Praktyki Sportu

Zakład Teorii Sportu

Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

40-065 Katowice, Mikołowska 72a

Tel. +48668130099

Recenzja rozprawy doktorskiej

Autorstwa mgr Michała Zacharko

pt. *„Wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze zawodników grających w piłkę nożną”*

1. WSTĘP

Recenzja pracy doktorskiej zawsze jest bardzo ważnym elementem rozwoju naukowego młodego badacza. Wymagania ustawowe nakładają głównie na Autora rozprawy doktorskiej, aby praca ta stanowiła oryginalne rozwiązanie problemu naukowego. Pod tym kątem będzie, zatem recenzowana niniejsza praca doktorska.

Rozprawa doktorska Pana mgr Michała Zacharko pt.: „Wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze zawodników grających w piłkę nożną” napisana została w Akademii Wychowania Fizycznego im. Polskich Olimpijczyków we Wrocławiu pod kierunkiem dr hab. Marka Konefał prof. AWF.

2. PRZEDMIOT I CEL ROZPRAWY

W odczuciu recenzenta Pan mgr Zacharko wykazał się wyjątkową dojrzałością naukową, przedstawiając do oceny niezwykle ciekawą, poprawną metodologicznie rozprawę doktorską. Przedstawiona rozprawa doktorska składa się z cyklu trzech publikacji pod wspólnym tytułem: „Wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze zawodników grających w piłkę nożną” o sumarycznej punktacji IF 12,80 (350 punktów MEiN).

Recenzowana rozprawa osadzona jest w istotnym nurcie nauk o zdrowiu, mających na celu optymalizację procesu treningowego. Nowoczesne metody i narzędzia oraz ich systematyczne i odpowiednie zastosowanie w pracy naukowej to klucz do odniesienia sukcesu.

Mając na uwadze stale wzrastający poziom wiedzy, poszukuje się nowych metod i narzędzi pozwalających optymalizować proces treningu. Taką próbę podjął Pan mgr Mateusz Zacharko w swojej pracy, próbując ocenić wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze zawodników grających w piłkę nożną. Wybór problematyki badawczej jest według recenzenta zasadny.

Autor, jako zasadniczy cel pracy przyjął: wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze profesjonalnych zawodników grających w piłkę nożną. Do realizacji celu głównego autor sformułował 3 cele szczegółowe. Ten cel rozprawy mgr Zacharko osiągnął poprzez rozwiązanie problemów badawczych przyporządkowanych dla każdej z trzech publikacji wchodzących w skład rozprawy doktorskiej.

W Publikacji pierwszej mgr Michał Zacharko ocenił zmiany w aktywności fizycznej i działaniach w grze piłkarzy nożnych spowodowanych kierunkiem przemieszczania się przez strefy czasowe pomiędzy ośrodkami treningowymi a miejscami rozgrywania meczów podczas Mistrzostw Świata 2018 w Rosji. W publikacji drugiej autor określił wpływ, jakości powietrza analizowanego na podstawie zintegrowanego modelu trzech rodzajów zanieczyszczeń powietrza na aktywność fizyczną piłkarzy nożnych występujących w niemieckiej Bundeslidze. W publikacji trzeciej Pan mgr Michał Zacharko określił wpływ, jakości powietrza analizowanej na podstawie parametru PM10 w trzech regionach Polski na aktywność fizyczną piłkarzy nożnych polskiej Ekstraklasy.

Przedstawiony w pracy Pana mgr Michała Zacharko wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze zawodników grających w piłkę nożną wnosi zupełnie nowe spojrzenie na badania naukowe w tej materii, stanowi bardzo dobrze przeprowadzoną analizę dokonań podejmowanej tematyki, a także stanowi istotny krok w poprawie świadomości i stwarza możliwość przełożenia wiedzy teoretycznej na działania praktyczne. W dotychczasowych publikacjach próżno szukać badań, które w tak szeroki sposób opisują te zagadnienia.

Terminologia stosowana przez doktoranta w większości odpowiada standardom stosowanym w literaturze naukowej jednak pojawiają się takie określenia, które powinny być nazwane bardziej precyzyjnie lub lepiej wyjaśnione. Zastosowane skróty dotyczące np. dystansu całkowitego (TD) czy dystansu pokonywanego z prędkością 20-25 km/h (HIR) powinny być wyjaśnione z języka angielskiego a pełna nazwa, chociaż raz przywołana w celu wyjaśnienia znaczenia.

Na uwagę zasługuje fakt, iż Pan mgr Michał Zacharko jest świadomy ograniczeń występujących w opisaney dysertacji. Takie podejście pozwala założyć, iż jego rozwój naukowy będzie oparty na

kompleksowej metodologii badawczej.

Dodatkowo zdaniem recenzenta takie określenia jak „moje analizy”, „moja najlepsza wiedza” czy „w moich badaniach ustaliłem” nie powinny występować w pracy doktorskiej. Lepszy wyborem jest bezosobowe przedstawienie wyników czy też oparcie wiedzy na gruncie dostępnego piśmiennictwa.

Rozprawa, licząca 37 stron, zawiera 8 rozdziałów, w tym wskazanie osiągnięcia naukowego, wstęp, cel pracy, materiał i metody badawcze, wyniki badań, dyskusja, wnioski i piśmiennictwo. Od strony 39 umieszczone są załączniki stanowiące publikacje wchodzące w skład dysertacji. Bibliografia liczy 81 pozycji.

3. OCENA ROZPRAWY

Celem badań jednotematycznego cyklu artykułów Pana mgr Michała Zacharko był wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze zawodników grających w piłkę nożną.

Zdaniem recenzenta przedstawiony przegląd literatury w jednoznaczny sposób wskazuje na braki literaturowe związane z podjętą tematyką badawczą.

Oceniając rozprawy o charakterze badawczym, należy mieć na uwadze fakt, iż analiza będąca podstawowym narzędziem pozyskania dowodów naukowych, posiada najwyższą wartość informacyjną, jeżeli spełnione są wszelkie wymogi dotyczące zastosowania zasadnych narzędzi analitycznych. Dotyczy to głównie określenia liczebności odpowiedniej próby badawczej. Tylko takie postępowanie pozwoli na dokonanie odpowiednich uogólnień w odniesieniu do uzyskanych wyników badań, a tym samym wniosków.

Wstęp liczący w sumie 4 strony i obejmujący 2 podrozdziały wprowadza czytelnika w zakres zagadnień, które będą przedmiotem problemu badawczego. Zdaniem recenzenta jest on zbyt uproszczony i skrócony. W rozdziale brakuje przede wszystkim opisu zdolności wysiłkowych i działań w grze zawodników grających w piłkę nożną, które są przedmiotem dysertacji.

Podobnie rozdziały dyskusja i wnioski zostały przygotowane bardzo konkretnie i stanowią przejrzyste podsumowanie przeprowadzonych eksperymentów. Drobne błędy edytorskie oraz pojawiająca nie zawsze naukowa terminologia związana z treningiem nie umniejsza, jakości bardzo dobrze przygotowanej dysertacji.

Doktorant zamieścił w dysertacji 81 pozycji literatury, które zostały prawidłowo wyselekcjonowane i w pełni wykorzystane w uzasadnieniu problemu badawczego i w konfrontacji osiągnięć własnych z innymi autorami w kraju i na świecie.

Podsumowując stwierdzam, że cel rozprawy został osiągnięty, a wynikające z niego zadania szczegółowe zrealizowane. Podane w zakończeniu wnioski należy uznać za właściwe. Praca zawiera istotne wyniki badań. Autor wykazał się bardzo dobrą znajomością podejmowanej problematyki badawczej. Zgromadzenie tak wysoce reprezentatywnego materiału badawczego oraz staranne i wielokierunkowe opracowanie tego materiału sprawia, że rozprawa doktorska mgr Michała Zacharko posiada znaczące wartości poznawcze, wzbogacające wiedzę z zakresu nauk o zdrowiu.

4. WNIOSKI

Stwierdzam, że doktorant wykazał się wiedzą i właściwym przygotowaniem do pracy badawczej pomimo wspomnianych błędów czy nieścisłości, które mogą przydarzyć się każdemu, kto ma do czynienia z nauką i przygotowaniem prac naukowych. Praca z wysoce znamienym materiałem badawczym oraz umiejętnością należytego analizowania oraz wnioskowania sprawia, że rozprawa doktorska mgr Michała Zacharko zasługuje na pozytywną ocenę.

WNIOSZEK KOŃCOWY

Uważam, że rozprawa doktorska magistra Michała Zacharko pt.: "Wpływ wybranych czynników sytuacyjnych na wynik gry, zdolności wysiłkowe oraz działania w grze zawodników grających w piłkę nożną", stanowiąca samodzielne rozwiązanie ważnego i aktualnego zagadnienia naukowego, spełnia kryteria i wszystkie wymagania określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce -t.j. Dz. U. z 2021 r. poz.478 z późn. zm.

Wnioskuje, zatem do Wysokiej Rady Kolegium Naukowego Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu o przeprowadzenie dalszych etapów postępowania w sprawie nadania mgr Michałowi Zacharko stopnia doktora nauk o kulturze fizycznej.

dr hab. Artur Gołaś prof. nadzw. AWF

Katedra Teorii i Praktyki Sportu

Zakład Teorii Sportu

Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

40-065 Katowice, Mikołowska 72a

Tel. +48668130099

Artur Gołaś